
PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL, 24.06.13

Yn bresennol: Y Cyngorydd W.Tudor Owen (Cadeirydd)
Y Cyngorydd Eryl Jones-Williams (Is-gadeirydd)

Y Cyngorwyr: Eddie Dogan, Huw Edwards, Annwen Hughes, John Brynmor Hughes, Llywarch Bowen Jones, Christopher O'Neal, Peter Read, Angela Russell, Ann Williams, Elfed W. Williams, Gethin G. Williams, Gruffydd Williams

Hefyd yn Bresennol: Aled Davies (Pennaeth Adran Rheoleiddio), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), John Reynolds (Uwch Reolwr Gwarchod y Cyhoedd), Siôn Huws (Rheolwr Cydymffurfiaeth a Iaith), Gwenan M. Williams (Rheolwr Trwyddedu) a Gwyn Parry Williams (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu)

Ymddiheuriadau: Y Cyngorydd Chris Hughes

Croeso

Croesawyd y Cyngorydd W. Tudor Owen yn ôl i'r pwyllgor yn dilyn ei lawdriniaeth diweddar.

1. CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ailethol y Cyngorydd W. Tudor Owen yn Gadeirydd y Pwyllgor am 2013/14.

2. IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cyngorydd Eryl Jones-Williams yn Is-gadeirydd y Pwyllgor am 2013/14.

3. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r pwyllgor a gynhaliwyd ar 17 Medi 2012, fel rhai cywir.

5. COFNODION IS-BWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL

Cyflwynwyd, er gwybodaeth, cofnodion cyfarfodydd o'r Is-bwyllgor Trwyddedu Cyffredinol a gynhaliwyd ar 18 Hydref 2012, 10 Rhagfyr 2012, 4 Mawrth a 22 Ebrill 2013

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth.

6. FFIOEDD ARFAETHEDIG TRWYDDEDAU CERBYDAU HACNI, HURIO PREIFAT A GWEITHREDWYR

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Adran Rheoleiddio ar ffioedd trwyddedau cerbydau hacni, hurio preifat a gweithredwyr.

Adroddwyd gan y Rheolwr Trwyddedu bod gofyn i'r Cyngor adolygu'r ffioedd yng nghyswllt trwyddedu cerbydau hacni a hurio preifat yn rheolaidd. Nododd bod Adrannau 53 a 70 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 yn caniatáu codi ffioedd ar lefel sy'n ddigonol i adennill costau rhesymol i –

- a) Ganiatau trwydded gyrrwr ar gyfer cerbyd hacni neu hurio preifat – costau ynghlwm â phrosesu, gweinyddu a rhoddi trwyddedau.
- b) Ganiatau trwydded cerbyd a gweithredwr – costau archwilio, arhosfan cerbyd hacni, rhybuddion cyhoeddus, rheoli a goruchwyllo cerbydau ac unrhyw gostau eraill ynghlwm â phrosesu cais.

Mae'n ofynnol i'r ffioedd a godir fod yn rhesymol ac mai mater i'r Cyngor yw penderfynu os y gosodir y ffioedd ar lefel i alluogi adennill costau'n llawn neu'n rhannol. Yn hanesyddol, gosodwyd y ffioedd ar lefel isel yng Ngwynedd o'i gymharu ag awdurdodau lleol eraill. Mae'r costau nad ydynt yn cael eu hadennill o drwyddedau yn rhoddi pwysau ar adnoddau'r gwasanaeth, ac yn y pendraw, ar drethdalwyr y Cyngor. Mae dadansoddiad cost manwl o incwm yn erbyn gwariant ar y swyddogaeth hon wedi datgelu diffyg cyllidebol sylweddol na ellir ei gynnal ymhellach yn yr hinsawdd ariannol bresennol. Byddai'n rhaid codi'r ffioedd o leiaf 37% er mwyn adennill y costau'n llawn. Argymhellodd y dylid cynyddu'r holl ffioedd tacsis 25% gyda chynnydd pellach er symud at adennill costau'n llawn yn 2014/15. Bydd y cynnydd arfaethedig, os y'i cymeradwyir, yn amodol ar ymgynghoriad statudol. Yn y dyfodol, fe fyddai costau darparu'r gwasanaeth yn cael eu hasesu'n flynyddol. Rhoddodd fanylion am y ffioedd cyfredol a'r ffioedd arfaethedig.

Mewn perthynas â'r sefyllfa bresennol, nododd y swyddog y codwyd ffioedd ar gyfer trwyddedau cerbydau hacni a hurio preifat i gerbydau, gyrrwyr a gweithredwyr yn unol â chwyddiant yn unig yn 2012/13. Yn 2010/11, codwyd y prif ffioedd ynghlwm â thrwyddedu tacsis rhwng 17% a 49% i adlewyrchu cynnydd mewn costau yn sgîl chwyddiant na chafodd ei godi mewn blynyddoedd blaenorol, ac yng nghyd-destun y cynnydd mewn ffioedd a weithredwyd mewn awdurdodau lleol eraill.

Rhoddodd fanylion am ffioedd tacsis Gwynedd rhwng 2007 a 2013 yn ogystal â ffioedd tacsis rhai awdurdodau lleol eraill Cymru yn 2013/14. Nododd, hyd yn oed gyda'r cynnydd arfaethedig o 25%, mae ffioedd trwyddedau tacsis Gwynedd yn parhau i fod ymhlith yr isaf yng Nghymru. Mae nifer o awdurdodau lleol wedi adrodd i'w pwyllgorau tros y flwyddyn ddiwethaf bod pwysau ariannol wedi ei gwneud yn amhosibl i gynnal ffioedd cymorthdaledig.

Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y bwriad i godi'r ffioedd er mwyn symud at adennill costau gyda'r Aelod Cabinet ac ymgynghorwyd hefyd ar y ffioedd arfaethedig â'r Pennaeth Cyllid. Yn dilyn penderfyniad y pwyllgor hwn ar y

ffioedd arfaethedig, cynhelir ymgynghoriad llawn yn unol â'r gofynion statudol. Datgan Adran 70, Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 ei bod yn ofynnol i rybudd cyhoeddus parthed newidiadau arfaethedig i ffioedd, ymddangos yn y wasg leol. Bwriedir rhoddi'r rhybudd yn y wasg leol ar 17 Gorffennaf 2013, neu cyn hynny, a chynhelir ymgynghoriad uniongyrchol â'r diwydiant tacsis cyn y dyddiad hwn a fyddai'n rhoddi digon o gyfle i roddi sylw i unrhyw bryderon. Bydd yn ofynnol i'r rhybudd gynnwys dyddiad pan fyddai'r ffioedd yn dod yn weithredol, 28 diwrnod ar ôl dyddiad y rhybudd, yn amodol na cheir gwrthwynebiadau i'r ffioedd. Bydd unrhyw wrthwynebiadau a dderbynnir i'r ffioedd yn cael ystyriaeth gan y pwyllgor hwn ar 16 Medi 2013 a rhaid gwneud penderfyniad ar lefel y ffioedd yn unol â hynny. Ni fydd ffioedd newydd yn dod yn weithredol hyd nes y ceir penderfyniad terfynol gan y pwyllgor hwn.

Mewn perthynas â'r risgiau, fe geir risgiau posibl ynghlwm â chodi ffioedd tacsis. Fodd bynnag, mae risgiau hefyd ynghlwm â chynnal y ffioedd ar lefel isel heb symud at adennill costau. Yn y cyd-destun economaidd cyfredol, cydnabyddir y byddai unrhyw gynnydd mewn ffioedd, fel baich ychwanegol ar y diwydiant tacsis. Mae'r cynnydd yn gyfystyr â chost ychwanegol o £20.50 ar gyfer trwydded gyrrwr a £23 ar gyfer trwydded cerbyd. Mae hyn yn gynnydd llai na phunt yr wythnos ar gyfer gyrrwr/perchennog gyda un cerbyd. Fodd bynnag, ar ôl ystyried yr holl ffactorau perthnasol, mae'n amlwg nad yw cynnal y sefyllfa gyfredol o ariannu'r broses drwyddedu yn gynaliadwy.

Gofynnodd aelod pam bod y mater hwn yn cael ei drafod nawr ac nid yn gynt yn wyneb y diffyg cyllidebol sylweddol oedd yn bodoli.

Mewn ymateb, hysbysodd y Pennaeth Adran Rheoleiddio bod y diffyg ar hyn o bryd yn £30,000. Ystyriwyd mater y ffioedd yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, ond eleni rhoddwyd ystyriaeth trwyadl iddo mewn ymgynghoriad â'r Adran Gyllid. Nododd bod cyfanswm cost y broses yn £110,000 ac ar hyn o bryd nid yw'r incwm ond yn £80,000 ac felly mae'r diffyg yn £30,000.

Cyfeiriodd y Pennaeth Cyllid at adolygiad a wnaed ar draws Cymru o ffioedd a phrisiau am wasanaethau'r 22 awdurdod lleol. Fe ddaeth yn amlwg o'r adolygiad bod y Cyngor yn codi prisiau teg ac yn gystadleuol am fwyafrif llethol o'r gwasanaethau, ond bod ambell eithriad prin lle mae "sybsidi" gan y trethdalwr i'r gwasanaeth perthnasol, ac 'roedd ffioedd tacsis yn un o'r rhai hynny. Oherwydd y sefyllfa ariannol anodd a wynebai'r Cyngor ar hyn o bryd, ni ellir fforddio bod mewn sefyllfa lle fyddai'r trethdalwr yn gorfod sybsideiddio unrhyw sector heblaw bod yna reswm digonol tros hynny. Nododd y cydweithiwyd â'r Uned Drwyddedu pryd y cytunwyd ar gost llawn y gwasanaeth hwn er ceisio unioni'r sefyllfa.

Mewn ymateb i gwestiwn gan aelod parthed ymgynghori â'r diwydiant/cyhoedd, hysbysodd y Rheolwr Trwyddedu bod dyletswydd ar y Cyngor i ymgynghori'n statudol yn unol â'r ddeddf. Yn dilyn penderfyniad y pwyllgor heddiw fe ymgynghorir yn llawn â'r cyhoedd, sef defnyddwyr y gwasanaeth, yn ogystal a'r diwydiant. Nododd bod y cyfnod ymgynghori

statudol yn rhoddi cyfle i'r diwydiant neu'r cyhoedd i gyflwyno sylwadau ar y ffioedd, ac fe gyflwynir y sylwadau hynny i sylw'r pwyllgor nesaf ar 16 Medi 2013 ac ni fyddai'r ffioedd yn dod i rym tan ar ôl y pwyllgor hwnnw. Bwriedir ymgynghori'n answyddogol gyda'r diwydiant tacsî cyn 17 Gorffennaf 2013, ac yn dilyn hynny fe ddechreuir ar yr ymgynghoriad statudol.

PENDERFYNWYD cymeradwyo codi'r holl ffioedd tacsîs 25% gan symud at adennill costau'n llawn yn 2014/15, yn amodol ar ymgynghoriad statudol ac asesu costau darparu'r gwasanaeth yn flynyddol.

Nododd y Rheolwr Cydymffurfiaeth a Iaith bod yr adroddiad ar Ffioedd a Thaliadau Arfaethedig 2013/14 – Adran Gwarchod y Cyhoedd a ystyrir gan y Pwyllgor Trwyddedu Canolog yn dilyn y cyfarfod hwn, gyda rhai materion sy'n berthnasol i'r pwyllgor hwn yn ogystal ac felly 'roedd o'r farn y dylai'r ddau bwyllgor ei ystyried.

7. FFFIOEDD A THALIADAU ARFAETHEDIG 2013/14 – ADRAN GWARCHOD Y CYHOEDD

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Adran Rheoleiddio ar Ffioedd a Thaliadau Arfaethedig 2013/14 – Adran Gwarchod y Cyhoedd.

Adroddwyd gan y Rheolwr Trwyddedu bod llawer o'r ffioedd yn aros yn sefydlog. Maent yn statudol ac felly nid oes unrhyw reolaeth leol tros eu codi ac maent yn cynnwys ffioedd sy'n berthnasol i Ddeddf Gamblo 2005 a Deddf Trwyddedu 2003. Bydd rhai o'r ffioedd arfaethedig yn cynyddu ychydig yn unol â chwyddiant. Nododd mai'r unig ffioedd lle ceir newidiadau arwyddocaol yw –

- a) Ffioedd ar gyfer cofrestru person ac eiddo ar gyfer tatwio, tyllu'r corff, electrolysis ac aciwbigo.
- b) Ffioedd ar gyfer sefydliadau rhyw
- c) Ffioedd ar gyfer marchnadoedd a ffeiriau

Mewn perthynas a tatwio, tyllu'r corff, electrolysis ac aciwbigo, rheolir y gweithgareddau hyn yn unol â darpariaethau Rhan V111, Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982, adrannau 14 a 15. Mae'r ddeddf yn caniatáu i awdurdodau godi "ffioedd yr ystyrir ganddynt yn rhesymol" er mwyn cofrestru personau ac eiddo busnes at ddibenion y gweithgareddau hyn. Prif amcan y cofrestriad yw gwarchod iechyd y cyhoedd ac osgoi trosglwyddo afiechydon heintus. Ni ddylai'r ffioedd a osodir ar gyfer y dibenion hyn fod yn afresymol. Yn y gorffennol, codwyd yr un ffi ar gyfer cofrestru eiddo a phersonau. Gwnaed y penderfyniad gan y swyddogion yn seiliedig ar brofiad blaenorol bod codi ffi fesul person yn afresymol a'i fod yn rhwystro pobl newydd sy'n gweithredu o eiddo busnes rhag cofrestru. Argymhellodd y dylid cynyddu'r ffi ar gyfer tystysgrif cofrestru eiddo o £76 i £100 a gostwng y ffi ar gyfer cofrestru person o £76 i £35.

Nododd y trwyddeddir sefydliadau rhyw (siopau rhyw) gan Ran 11, Atodlen 3 ac adran 6, Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982, Yn y gorffennol, bu i lawer o Awdurdodau Lleol bennu ffioedd cymharol uchel ar gyfer gweinyddu'r cais, adnewyddu neu drosglwyddo'r trwyddedau hyn. Yn

ystod 2012/13 'roedd y ffioedd ar gyfer sefydliadau rhyw yng Ngwynedd fel a ganlyn –

- Cais Newydd - £2,972
- Adnewyddu - £1,486
- Trosglwyddo - £1,486

Dengys asesiad o'r costau'n ymwneud â phrosesu'r trwyddedau hyn, bod y ffioedd a godir yn uwch na'r costau i'r gwasanaeth. Datgan Adran 19, Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 y gallai Awdurdodau Lleol bennu ffi sy'n rhesymol. O ganlyniad i ddyfarniad diweddar mewn achos amlwg yn erbyn Cyngor Westminster gan berchenogion saith siop rhyw, ni allai Awdurdodau Lleol barhau i godi ffioedd sy'n uwch na gwir gostau prosesu'r trwyddedau ar gyfer sefydliadau o'r fath. Argymhellodd y dylid gostwng y ffioedd am 2013/14 ar gyfer cyflwyno cais, adnewyddu a throsglwyddo trwydded yn unol â'r union gostau a wynebir gan y Cyngor fel a ganlyn –

- Cais Newydd - £268.07
- Adnewyddu - £268.07
- Trosglwyddo - £268.07

Parthed marchnadoedd a ffeiriau, nododd y swyddog iddynt yn hanesyddol gael eu lleoli mewn rhai ardaloedd yng Ngwynedd, ac mae'n bwysig eu cynnal ac nad yw ffioedd a thaliadau uchel yn eu llesteirio. Fodd bynnag, mae'r costau a wynebir gan y Cyngor mewn perthynas â dyletswyddau casglu arian parod yn ddiogel, trefniadau gwaredu ysbwriel a goruchwyllo'r marchnadoedd yn cynyddu. O ganlyniad, argymhellodd y dylid cyflwyno cynnydd o 10% yn y ffioedd ar gyfer stondinau trwyddedig ac achlysurol ynghyd â stondinau ffeiriau. Nododd y cyflwynwyd gostyngiad yn y ffi ar gyfer taliadau a wneir yn flynyddol yn electronig neu drwy daliad banc uniongyrchol, gan fod y costau i'r Cyngor ar gyfer prosesu taliadau o'r fath yn sylweddol is.

Mewn ymateb i gwestiwn gan aelod parthed taliad banc uniongyrchol yn ymwneud â ffioedd marchnadoedd a ffeiriau, hysbysodd y Rheolwr Trwyddedu y ceisir perswadio'r masnachwyr i dalu yn y dull hwn. Felly hyd nes y byddant yn dechrau talu yn y modd yma ni fydd manylion am yr arbedion yn hysbys, ond mae costau sylweddol ynghlwm â chasglu arian o ran darpariaethau diogelwch, costau bancio'r arian a.y.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r ffioedd a'r taliadau am 2013/14.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.00a.m. a daeth i ben am 10.45am